

МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ВИРОБНИЦТВА І ПЕРЕРОБКИ ПРОДУКЦІЇ
ТВАРИННИЦТВА, СТАНДАРТИЗАЦІЇ ТА БІОТЕХНОЛОГІЇ

Кафедра переробки продукції тваринництва та харчових технологій

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор

Дмитро БАБЕНКО

« 25 » 06 2024 р.

Гарант освітньої програми

Імінжон ЛУМЕДЗЕ

(ініціали, прізвище)

« 25 » 06 2024 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Превентивні технології»

Галузь знань	21 «Ветеринарія»
Спеціальність	212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»
Освітньо-професійна та освітньо-наукова програма	«Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»
Освітній ступінь	«Магістр»
Семестр	II
Форма здобуття освіти	денна
Викладачі	Олійниченко Тетяна Віталіївна, асистентка, tatao13299@gmail.com

Розглянуто на засіданні кафедри переробки продукції тваринництва та харчових технологій

Протокол № 14 від « 17 » 06 2024 року.

Завідувачка кафедри

Олена ПЕТРОВА

Схвалено науково-методичною комісією факультету технологій виробництва і переробки продукції тваринництва, стандартизації та біотехнології.

Протокол № 11 від « 24 » 06 2024 року.

Голова науково-методичної комісії

Галина КАЛИНИЧЕНКО

Схвалено на засіданні вченої ради факультету технологій виробництва і переробки продукції тваринництва, стандартизації та біотехнології.

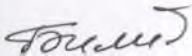
Протокол № 13 від « 25 » 06 2024 року.

Голова вченої ради

Михайло ГИЛЬ

Миколаїв 2024

1. Призначення навчальної дисципліни	Дисципліна «Превентивні технології» системно вивчає науково-теоретичні основи, методологічні й організаційні положення з превентивних технологій. Дає можливість знати особливості утримання сільськогосподарських тварин за сучасними промисловими технологіями та вміти організувати превентивні методи збереження здоров'я тварин у цих умовах.
2. Мета навчальної дисципліни	Метою навчальної дисципліни є формування у здобувачів професійних знань для опанування методик роботи з мікроорганізмами, біологічними препаратами та інфекційно-хворими тваринами, надання майбутнім фахівцям знання про науково-теоретичні основи, методологічні й організаційні положення превентивних технологій, є засвоєння здобувачами вищої освіти ґрунтовних систематизованих знань у галузі загальних науково-технічних і практичного використання цієї методології для реалізації цілей і завдань забезпечення сталого розвитку.

3. Компетентності

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі ветеринарної гігієни, санітарії і експертизи, що передбачає проведення досліджень, упровадження інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу, пошуку, оброблення інформації з різних джерел.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях та здійснювати просвітницьку діяльність.

ЗК3. Знання та розуміння предметної галузі та професії.

ЗК4. Спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, здатність спілкуватися іншою мовою.

ЗК5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК7. Здатність спілкуватися з нефахівцями своєї галузі (з експертами з інших галузей).

ЗК8. Здатність працювати в міжнародному контексті та розуміти структуру взаємодії державної служби ветеринарної медицини з міжнародними партнерами.

ЗК9. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

ЗК10. Прагнення до збереження довкілля.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

ФК1. Аналізувати основні принципи гарантування безпечності харчового ланцюга, контролювати, оцінювати та управляти ризиками під час виробництва та обігу харчових продуктів, проводити відбір, консервування, пакування і пересилання проб тваринного, рослинного та біотехнологічного походження для досліджень, проводити ветеринарний облік, оформляти звітну документацію.

ФК2. Здатність володіти методиками роботи з національними і міжнародними нормативно-правовими актами, науковими працями, методичними розробками, рекомендаціями, інструкціями тощо.

ФК4. Здатність використовувати знання про хвороби тварин різної етіології для здійснення державного (внутрішнього) контролю на підконтрольних потужностях.

ФК5. Здатність досліджувати харчові продукти і корми органолептичними та інструментальними методами для визначення їх безпечності та якості.

ФК6. Володіти методиками клінічних і лабораторних досліджень для контролю стану здоров'я тварин та дотримання порядку виробництва та обігу харчових продуктів, одержаних від тварин, підданих лікуванню та профілактичним обробкам, відповідно до концепції «Єдиного здоров'я».

ФК8. Здатність планувати та проводити стандартний і розширений державний контроль за підконтрольними вантажами на державному кордоні України та транспорті, аналізувати зв'язок між контролем безпечності харчових продуктів та здоров'ям людей за міжнародної торгівлі продуктами тваринного походження.

ФК10. Здатність планувати санітарні заходи, розробляти процедури та контролювати дотримання гігієнічних вимог на потужностях для випуску

безпечних харчових продуктів, кормів і кормових добавок тощо.

ФК11. Організовувати та проводити державний контроль гігієнічних вимог та санітарних заходів на агропродовольчих ринках і потужностях.

ФК12. Проводити державний (внутрішній) ветеринарно-санітарний контроль на потужностях з виробництва та обігу м'яса і м'ясних продуктів, молока і молочних продуктів, напівфабрикатів, харчових гідробіонтів; заготівлю, зберіганням та обігом харчових рослинних продуктів, меду і апіпродуктів, харчових яєць та яйцепродуктів, а також інших продуктів, володіти методами відбору проб, поводження з ними та результатів їх випробувань (досліджень).

ФК13. Здійснювати ветеринарно-санітарний контроль за виробництвом та обігом кормів, кормових добавок, преміксів тощо на підконтрольних потужностях, володіти методиками їх дослідження та проводити їх санітарне оцінювання.

ФК14. Здатність ідентифікувати та підтверджувати відповідність харчових продуктів вимогам нормативноправових актів, відомостям, що наведені в інформації для споживача або декларації виробника.

ФК17. Проводити судово-ветеринарну експертизу згідно з чинним законодавством.

ФК19. Здатність вирішувати питання загальної ветеринарної превенції на підприємствах з виробництва і переробки продукції тваринництва, яка охоплює ветеринарно-санітарне оцінювання систем і способів утримання тварин, безпечності кормів, кормових добавок тощо, технологічного обладнання,

	<p>способів догляду, годівлі, а також забезпечення належного санітарного стану тваринницьких потужностей.</p> <p>ФК20. Володіти знаннями з біобезпеки та біоетики, морально-етичними нормами, правилами і принципами використання біологічних агентів тощо.</p>
<p>4. Заплановані результати навчальної дисципліни</p>	<p>У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен здобути програмні результати навчання:</p>

Програмні результати навчання:

ПРН1. Застосовувати способи аналізу, синтезу та подальшого сучасного навчання у галузі ветеринарної гігієни, санітарії і експертизи.

ПРН3. Демонструвати розуміння щодо годівлі та гігієни тварин, клінічної діагностики хвороб тварин, етіології, патогенезу та епізоотології заразних захворювань тварин, зокрема транскордонних, основ епідеміології; гігієнічних умов утримання та експлуатації тварин для організації та здійснення передзабійної підготовки і гуманного забою тварин, проведення післязабійного інспектування продуктів забою тварин, забезпечення простежуваності.

ПРН4. Установлювати зв'язок між хворобами різної етіології та здійсненням державного (внутрішнього) контролю на підконтрольних потужностях та аналізувати основні принципи гарантування безпечності харчового ланцюга, контролювати, оцінювати та управляти ризиками під час виробництва та обігу харчових продуктів.

ПРН14. Інтерпретувати результати контролю гігієнічних вимог виробництва кормів, кормових добавок, преміксів, володіння методами під час оцінки їх безпечності та якості відповідно до чинних нормативно-правових актів.

ПРН16. Здійснювати державний (внутрішній) контроль гігієнічних вимог на потужностях за забоем тварин, переробкою, зберіганням, транспортуванням й реалізацією (обігом) харчових продуктів тваринного походження; збором, утилізацією та знищення побічних продуктів забою тварин, непридатних до споживання.

ПРН21. Володіти питаннями біобезпеки та біоетики, дотримуватися морально-етичних норм, правил і принципів використання біологічних агентів і захисту населення від особливо небезпечних патогенів.

За блоком «Державний ветеринарно-санітарний контроль»
ПРН22.10 Забезпечувати біобезпеку та біозахист на робочому місці за фахом.

За блоком «Охорона здоров'я»

ПРН23.10 Забезпечувати біобезпеку та біозахист на робочому місці за фахом.

5. Опис дисципліни	навчальної	Всього годин/кредитів за навчальним планом, з них: - лекції - практичні заняття - лабораторні заняття - самостійна робота	180/6 26/1,5 14/0,5 26/1,5 114/2,5
--------------------	------------	---	--

Календарний план*

№ з/п	Найменування тем	Розподіл навчального часу, годин			
		лк	пз	лз	ср
1.	Епізоотологічні особливості, превентивно-профілактичні та протиепізоотичні заходи при туберкульозі та бруцельозі тварин	2	-	12	10
2.	Епізоотологічні особливості, превентивно профілактичних та протиепізоотичні заходів при природно осередкових хворобах на прикладі лептоспірозу жуйних тварин, транскордонних захворюваннях жуйних на прикладі ящуру	2	2	2	10
3.	Превентивно-профілактичні та протиепізоотичні заходи при кластридіозах тварин (СМКАР, інфекційна ентеротоксемія овець) Епізоотична ситуація класичної чуми свиней та африканської чуми свиней у світі, особливості їх діагностики та ліквідації	2	2	2	10
4.	Епізоотологічні особливості, превентивно-профілактичні та протиепізоотичні заходи при хворобах, що вражають статеву систему тварин (хламідіоз тварин)	4	2	4	10
5.	Грип тварин особливості та ризики впливу на епідемічну ситуацію у Світі, та превентивні заходи з його виникнення в Україні.	4	2	4	12
6.	Особливості встановлення діагнозу, епізоотичного перебігу та заходів з параміксовірозів та зокрема профілактики Ньюкаслської хвороби.	4	2	4	12
7.	Хвороба Гамборо превентивні профілактичні заходи.	4	2	4	16
8.	Сучасні підходи з профілактики захворювань бджіл	4	2	4	16
Всього		26	14	26	114

*Примітка. Проведення видів занять здійснюється відповідно до графіку освітнього процесу

6. Порядок та критерії оцінювання	Контроль знань з дисципліни здійснюється шляхом індивідуальних опитувань студентів, тестування та контрольних письмових робіт. По закінченню 11-го семестру проводиться залік в усній формі на основі залікових питань дисципліни. До складання заліку допускаються студенти, які повністю виконали програму з дисципліни: <ul style="list-style-type: none"> - відвідали всі лекції та лабораторно-практичні заняття протягом семестру; - оволоділи практичними навичками, передбаченими програмою дисципліни; - виконали передбачені програмою письмові роботи студента.
--	---

Поточний і підсумковий контроль знань здобувачів вищої освіти

Форма контролю	Кількість заходів	Оцінка		Сума	
		min	max	min	max
1. Аудиторна робота в т.ч.: - навчальні заняття (підготовка та виконання)	2	10	15	20	30
2. Самостійна робота в т.ч.: - усне опитування	2	10	15	20	30
- тестування	2	10	20	20	20
Разом				60	100

Загальна шкала оцінювання ECTS за результатами курсу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 - 100	A	зараховано
82 - 89	B	зараховано
75 - 81	C	зараховано
64 - 74	D	зараховано
60 - 63	E	зараховано
35 - 59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0 - 34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

7. Політика курсу	Основні принципи проведення занять: - відкритість до нових та неординарних ідей, толерантність, доброзичлива партнерська атмосфера взаєморозуміння та творчого розвитку; - усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін; - різні моделі роботи на заняттях, у тому числі робота над вирішенням завдань дає можливість здобувачам вищої освіти якнайширше розкрити свій власний потенціал, навчитись довіряти своїм партнерам, розвинути навички інтелектуальної роботи в команді; - курс передбачає інтенсивне використання мобільних технологій навчання, що дає можливість здобувачам вищої освіти та викладачеві спілкуватись один з одним у будь-який зручний для них час, а для здобувачів вищої освіти, які відсутні на заняттях, отримати необхідну навчальну інформацію та представити виконані завдання; - протягом усього курсу активно розвиваються автономні навички здобувачів вищої освіти, які можуть підготувати додаткову інформацію за темою, що не увійшла до переліку тем практичних занять змістових модулів та виступити з презентацією чи інформуванням додатково.
--------------------------	--

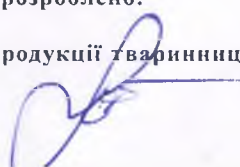
8. Інформаційні джерела	Основна література
--------------------------------	--------------------

	<p>1. Литвин В.П., Ярчук Б.М. Загальна епізоотологія. К, Урожай. 1995. - 256 с.</p> <p>2. Ярчук Б.М., Вербицький П.І., Литвин В.П. та ін. Загальна епізоотологія. - Біла Церква, 2002,- 656с</p> <p>3. Литвин В.П., Олейник Л.В., Корнієнко Л.М. та ін. Факторні хвороби сільськогосподарських тварин.- К.:Аграрна наука, 2002.-400с</p> <p>4. Законодавство України про ветеринарну медицину. За ред. П.П.Достоєвського та В.І.Хоменко. - К.: Урожай. - 1999.-592 с.</p> <p>5. Литвин В.П., Поліщук В.В. Методика епізоотологічного обстеження /Методичні вказівки. Видавництво УСГА, 1992. 21с.</p> <p>6. Недосеков В.В., Литвин В.П., Поліщук В.В., Мельник В.В., Гомзікрв О.М. Алергічні дослідження у ветеринарній медицині. Методичні вказівки для студентів та магістрів. Київ 2010. 17с.</p> <p>7. Гришок Л.П., Недосеков В.В., Падолка О.В. та ін. Методичні рекомендації по плануванню, організації та проведенні пероральної імунізації диких м'ясоїдних проти сказу. Київ 2010. 15с.</p> <p>8. Недосеков В.В., Литвин В.П., Поліщук В.В., Гомзікрв О.М. Аерозолі у ветеринарній медицині. Методичні вказівки для студентів та магістрів. Київ 2010.-31с.</p> <p>9. Корнієнко Л.С., Бусол О.В., Недосеков В.В. та інш. Інфекційні хвороби тварин з везикулярним синдромом.- Біла Церква. – 2010. -271с.</p> <p>10. Корнієнко Л.С., Наливайко Л.І., Недосеков В.В. та інш. Інфекційні хвороби птиці.- Херсон Гринь Д.С. – 2012. -527с.</p>
<p>9. Інтеграція здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами</p>	<p>Передбачено використання індивідуальної форми навчання для здобувачів за допомогою оболонки Moodle (https://moodle.mnau.edu.ua).</p>
<p>10. Доступ до матеріалів навчання</p>	<p>Робоча програма дисципліни (https://www.mnau.edu.ua/faculty-tvpptsb/kaf-ptah/), її силабус (https://www.mnau.edu.ua/faculty-tvpptsb/kaf-ptah/) та навчально-методичний комплекс дисципліни (https://moodle.mnau.edu.ua) з необхідним його накопиченням розташовано на офіційному сайті Миколаївського національного аграрного університету (https://www.mnau.edu.ua).</p>

Силабус навчальної дисципліни розроблено:

асистентка кафедри переробки продукції тваринництва
та харчових технологій

Тетяна ОЛІЙНИЧЕНКО

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ФАКУЛЬТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ВИРОБНИЦТВА І ПЕРЕРОБКИ
ПРОДУКЦІЇ ТВАРИНИЦТВА, СТАНДАРТИЗАЦІЇ ТА
БІОТЕХНОЛОГІЇ

Кафедра переробки продукції тваринництва та харчових технологій

“Погоджено”

Декан факультету технологій виробництва
і переробки продукції тваринництва,
стандартизації та біотехнології

М.І. Гиль

“ 25 ” 06 2024 р.

“Затверджую”

Перший проректор

Д.В. Бабенко

“ 25 ” 06 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

“Превентивні технології”

освітньо-професійна програма

«Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»

для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти

6-го року очної (денної) форми навчання

на 2024-2025 навчальний рік

Освітній ступінь – Магістр

Галузь знань 21 «Ветеринарія»

Спеціальність 212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»

Мова викладання – українська

Робоча програма розроблена на основі Освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза», затвердженою Вченою радою Миколаївського національного аграрного університету 26.03.2019 р. (протокол №8), чинної згідно наказу по університету №100-О від 19.06.2019 р.

Розробник програми: асистентка кафедри переробки продукції тваринництва та харчових технологій Тетяна ОЛІЙНИЧЕНКО, Миколаївський національний аграрний університет.

Програма розглянута і ухвалена на засіданні кафедри переробки продукції тваринництва та харчових технологій, МНАУ протокол № 14 від «17» червня 2024 року.

Завідувачка кафедри

Олена ПЕТРОВА

Робоча програма доповідалась на засіданні науково-методичної комісії факультету технології виробництва і переробки продукції тваринництва, стандартизації та біотехнології Миколаївського НАУ

Протокол № 11 від «24» червня 2024 року.

Голова науково-методичної комісії, к.с.-г.н., доцент

Галина КАЛИНИЧЕНКО

1. АНОТАЦІЯ

Зміст дисципліни: головним завданням дисципліни є використання здобувачем основ законодавства, що регулює сучасними методами досліджень та заходами превентивних технологій, ознайомити з основами теорії та практики діяльності лікаря ветеринарної медицини в умовах сучасних тваринницьких підприємств, організація виробничої діяльності, засвоєння та використання принципів і правил належної виробничої практики і подальше застосування одержаних знань та навичок при вивченні загальної та спеціальної технологій, проходженні всіх видів практики, виконанні курсових і дипломних проєктів, у майбутній виробничо-практичній роботі.

SUMMARY

Summary course: the main objective of the discipline is to use the basics of legislation regulating modern research methods and preventive technology measures by the applicant, to familiarize with the basics of the theory and practice of the activities of a veterinary doctor in the conditions of modern livestock enterprises, the organization of production activities, the assimilation and use of the principles and rules of good production practice and the further application of the acquired knowledge and skills in the study of general and special technologies, passing all types of practice, performing course and diploma projects, in future production and post-graduate work.

**2. Опис навчальної дисципліни
«Превентивні технології»**

Галузь знань **21 «Ветеринарія»**

Спеціальність **212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»**

Освітній ступінь **Магістр**

Обов'язкова (вибіркова) компонента **Вибіркова**

Семестр **11-й**

Кількість кредитів ЄCTS **6,0**

Кількість модулів **2**

Загальна кількість годин **180**

Види навчальної діяльності та види навчальних занять, обсяг годин

та кредитів:

Лекції 26/1.5

Практичні заняття 14/0,5

Лабораторні заняття 26/1.5

Самостійна робота 114/2.5

Форми підсумкового контрольного заходу залік

3. МЕТА, ЗАВДАННЯ, ОБ'ЄКТ, ПРЕДМЕТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни «Превентивні технології» є формування системи спеціальних знань та практичних навичок щодо аналізу виробничих показників та планування профілактичних заходів з урахуванням особливості фізіологічного стану та віку тварин, годівлі, кліматичних умов та умов і систем утримання та дозволить студентам засвоїти необхідний обсяг знань, що дасть можливість досягти високого рівня професійної компетентності майбутніх фахівців, засвоєння та використання принципів і правил належної виробничої практики і подальше застосування одержаних знань та навичок при вивченні загальної та спеціальної технологій, проходженні всіх видів практики, виконанні курсових і дипломних проєктів, у майбутній виробничо-практичній роботі.

Завдання дисципліни –ознайомити з основами теорії та практики діяльності лікаря ветеринарної медицини в умовах сучасних тваринницьких підприємств, оволодіти сучасними методами досліджень та заходами превентивних технологій забезпечення здоров'я тварин, правила оформлення звітів з науково-дослідної роботи, технічної документації та ведення технологічного процесу.

Предмет дисципліни: впроваджувати лікувально-превентивні заходи.

Об'єкт: лікувально-превентивні заходи за різних хвороб тварин у господарствах різної форми власності.

Інтегральні компетентності: Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі ветеринарної гігієни, санітарії і експертизи, що передбачає проведення досліджень, упровадження інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу, пошуку, оброблення інформації з різних джерел.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях та здійснювати просвітницьку діяльність.

ЗК3. Знання та розуміння предметної галузі та професії.

ЗК4. Спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, здатність спілкуватися іншою мовою.

ЗК5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК7. Здатність спілкуватися з нефхівцями своєї галузі (з експертами з інших галузей).

ЗК8. Здатність працювати в міжнародному контексті та розуміти структуру взаємодії державної служби ветеринарної медицини з міжнародними партнерами.

ЗК9. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

ЗК10. Прагнення до збереження довкілля.

Спеціальні (фахові) компетентності:

ФК1. Аналізувати основні принципи гарантування безпечності харчового ланцюга, контролювати, оцінювати та управляти ризиками під час виробництва та обігу харчових продуктів, проводити відбір, консервування, пакування і пересилання проб тваринного, рослинного та біотехнологічного походження для досліджень, проводити ветеринарний облік, оформляти звітну документацію.

ФК2. Здатність володіти методиками роботи з національними і міжнародними нормативно-правовими актами, науковими працями, методичними розробками, рекомендаціями, інструкціями тощо.

ФК4. Здатність використовувати знання про хвороби тварин різної етіології для здійснення державного (внутрішнього) контролю на підконтрольних потужностях.

ФК5. Здатність досліджувати харчові продукти і корми органолептичними та інструментальними методами для визначення їх безпечності та якості.

ФК6. Володіти методиками клінічних і лабораторних досліджень для контролю стану здоров'я тварин та дотримання порядку виробництва та обігу харчових продуктів, одержаних від тварин, підданих лікуванню та профілактичним обробкам, відповідно до концепції «Єдиного здоров'я».

ФК8. Здатність планувати та проводити стандартний і розширений державний контроль за підконтрольними вантажами на державному кордоні України та транспорті, аналізувати зв'язок між контролем безпечності харчових продуктів та здоров'ям людей за міжнародної торгівлі продуктами тваринного походження.

ФК10. Здатність планувати санітарні заходи, розробляти процедури та контролювати дотримання гігієнічних вимог на потужностях для випуску безпечних харчових продуктів, кормів і кормових добавок тощо.

ФК11. Організовувати та проводити державний контроль гігієнічних вимог та санітарних заходів на агропродовольчих ринках і потужностях.

ФК12. Проводити державний (внутрішній) ветеринарно-санітарний контроль на потужностях з виробництва та обігу м'яса і м'ясних продуктів, молока і молочних продуктів, напівфабрикатів, харчових гідробіонтів; заготівлею, зберіганням та обігом харчових рослинних продуктів, меду і апіпродуктів, харчових яєць та яйцепродуктів, а також інших продуктів, володіти методами відбору проб, поводження з ними та результатів їх випробувань (досліджень).

ФК13. Здійснювати ветеринарно-санітарний контроль за виробництвом та обігом кормів, кормових добавок, преміксів тощо на підконтрольних потужностях, володіти методиками їх дослідження та проводити їх санітарне оцінювання.

ФК14. Здатність ідентифікувати та підтверджувати відповідність харчових продуктів вимогам нормативно-правових актів, відомостям, що наведені в інформації для споживача або декларації виробника.

ФК17. Проводити судово-ветеринарну експертизу згідно з чинним законодавством.

ФК19. Здатність вирішувати питання загальної ветеринарної превенції на підприємствах з виробництва і переробки продукції тваринництва, яка охоплює ветеринарно-санітарне оцінювання систем і способів утримання тварин, безпечності кормів, кормових добавок тощо, технологічного обладнання, способів догляду, годівлі, а також забезпечення належного санітарного стану тваринницьких потужностей.

ФК20. Володіти знаннями з біобезпеки та біоетики, морально-етичними нормами, правилами і принципами використання біологічних агентів тощо.

Додаткові спеціальні (фахові) компетентності:

За блоком «Державний ветеринарно-санітарний контроль»

ФК21.10 Здатність забезпечувати біобезпеку та біозахист на робочому місці за фахом За блоком «Охорона здоров'я»

ФК21.10 Здатність забезпечувати біобезпеку та біозахист на робочому місці за фахом

Програмні результати навчання:

ПРН1. Застосовувати способи аналізу, синтезу та подальшого сучасного навчання у галузі ветеринарної гігієни, санітарії і експертизи.

ПРН3. Демонструвати розуміння щодо годівлі та гігієни тварин, клінічної діагностики хвороб тварин, етіології, патогенезу та епізоотології заразних захворювань тварин, зокрема транскордонних, основ епідеміології; гігієнічних

умов утримання та експлуатації тварин для організації та здійснення передзабійної підготовки і гуманного забою тварин, проведення післязабійного інспектування продуктів забою тварин, забезпечення простежуваності.

ПРН4. Установлювати зв'язок між хворобами різної етіології та здійсненням державного (внутрішнього) контролю на підконтрольних потужностях та аналізувати основні принципи гарантування безпечності харчового ланцюга, контролювати, оцінювати та управляти ризиками під час виробництва та обігу харчових продуктів.

ПРН14. Інтерпретувати результати контролю гігієнічних вимог виробництва кормів, кормових добавок, преміксів, володіння методами під час оцінки їх безпечності та якості відповідно до чинних нормативно-правових актів.

ПРН16. Здійснювати державний (внутрішній) контроль гігієнічних вимог на потужностях за забоєм тварин, переробкою, зберіганням, транспортуванням й реалізацією (обігом) харчових продуктів тваринного походження; збором,

утилізацією та знищення побічних продуктів забою тварин, непридатних до споживання.

ПРН21. Володіти питаннями біобезпеки та біоетики, дотримуватися морально-етичних норм, правил і принципів використання біологічних агентів і захисту населення від особливо небезпечних патогенів.

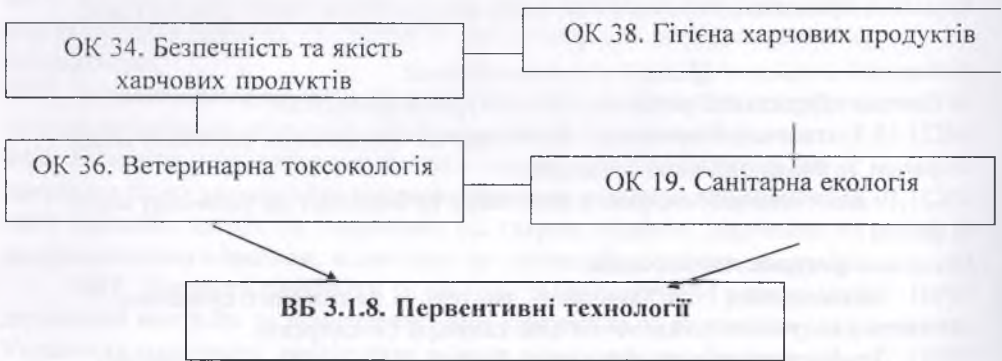
За блоком «Державний ветеринарно-санітарний контроль»

ПРН22.10 Забезпечувати біобезпеку та біозахист на робочому місці за фахом.

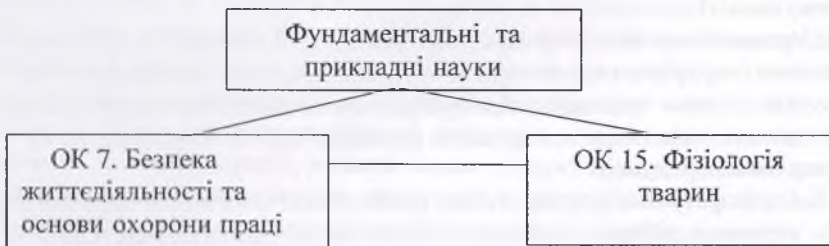
За блоком «Охорона здоров'я»

ПРН23.10 Забезпечувати біобезпеку та біозахист на робочому місці за фахо

4. МІСЦЕ ДИСЦИПЛІНИ У СТРУКТУРІ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

5. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

6. Структурно-логічна схема навчальної дисципліни

Змістовний модуль		Теми		Обсяги годин				
№	назва	№	назва	ЛК	ПР	ЛЗ	СР	Разом
1	Превентивні заходи при хворобах жуйних та спільних для декількох видів тварин	1	Епізоотологічні особливості, превентивно-профілактичні та протиепізоотичні заходи при туберкульозі та бруцельозі тварин	2	-	2	12	16
		2	Епізоотологічні особливості, превентивно-профілактичних та протиепізоотичні заходів при природно осередкових хворобах на прикладі лептоспірозу жуйних тварин, транскордонних захворюваннях жуйних на прикладі ящуру	4	2	4	14	22
		3	Превентивно-профілактичні та протиепізоотичні заходи при клостридіозах тварин (СМКАР, <i>сикор</i> інфекційна	4	2	4	10	20

			ентеротоксемія овець) Епізоотична ситуація класичної чуми свиней та африканської чуми свиней у світі, особливості їх діагностики та ліквідації					
		4	Епізоотологічні особливості, превентивно- профілактичні та протиепізоотичні заходи при хворобах, що вважають статеву систему тварин (хламідіоз тварин)	4	2	4	10	20
Всього за змістовний модуль				14	6	14	56	90
2	Превентивні заходи за інфекційних хвороб свиней, птахів та бджіл	1	Грип тварин особливості та ризик впливу на епідемічну ситуацію у Світі, та превентивні заходи з його виникнення в Україні.	4	2	4	12	23
		2	Особливості встановлення діагнозу, епізоотичного перебігу та заходів з параміксовірусів та зокрема профілактики	2	2	2	12	19

		Ньюкаслської хвороби					
	3	Хвороба Гамборо первентивно профілактичні заходи.	2	2	2	14	19
	4	Сучасні підходи з профілактики захворювань бджіл	4	2	4	10	20
Всього за змістовний модуль			12	8	12	58	90
Всього годин по навчальній дисципліні			26	14	26	114	180

7. Зміст навчальної дисципліни

7.1. Загальний розподіл годин і кредитів

Назва змістовного модуля	Кількість годин і кредитів		
	год.	кредитів	%
Превентивні заходи при хворобах жуйних та спільних для декількох видів тварин	90	3	50
Превентивні заходи за інфекційних хвороб свиней, птахів та бджіл	90	3	50
Всього	180	3,0	100,0

7.2. Склад, обсяг і терміни виконання змістовних модулів

Назва змістовного модуля	Кількість годин	Термін виконання
Превентивні заходи при хворобах жуйних та спільних для декількох видів тварин	90	Відповідно до семестрового навчального плану та графіку навчального процесу
Превентивні заходи за інфекційних хвороб свиней, птахів та бджіл	90	
Всього	180	x

7.3. Перелік та короткий зміст лекцій

Змістовий модуль 1: Превентивні заходи при хворобах жуйних та спільних для декількох видів тварин

Лекція 1. Превентивно-профілактичні та протиепізоотичні заходи при туберкульозі та бруцельозі тварин. Останніми роками спостерігається загострена епідемічна та епізоотична ситуація з туберкульозу по всій території України, що ускладнює боротьбу з цим антропозоонозним захворюванням. Наукові відкриття з даної тематики говорять лиш про складність і маловивченість збудника захворювання та методів діагностики хвороби. Бруцельоз тварин дуже небезпечна хвороба особливо для людини оскільки має хронічний перебіг, погано лікується та спричиняє безпліддя. Самовидуження спостерігається протягом 7-9 років. В Україні бруцельоз тварин ліквідований але спостерігаються поодинокі серологічні реакції у тварин. Неблагополуччя з бруцельозу у сусідніх країнах і можливість заносу збудника інфекції робить це захворювання актуальним і на сьогодні. -----2 год.

Лекція 2. Природно-осередкові хвороби на прикладі лептоспірозу жуйних тварин, транскордонних захворюваннях жуйних на прикладі ящуру

Лептоспіроз–природноосередкове захворювання тварин, що призводить до значних економічних збитків в наслідок недоотримання продукції та абортів у тварин. Розроблено достатньо методів лікування та вакцинопрофілактики хвороби однак відсоток враження поголів'я з цієї інфекції тримається майже на рівні. Виникнення ящуру в Великобританії змусило Світ переглянути заходи з профілактики і боротьби з емерджентними хворобами .Лекція розглядає професійні та законодавчі зміни, щодо емерджентних хвороб в Україні. Активна співпраця та торгівля з країнами Світу, що розміщені на різних континентах та кліматичних поясах неможлива без МЄБ (міжнародне епізоотичне бюро). Ця організація є визначальною при розгляді актуальності та пріоритетних напрямків в організації заходів з ліквідації інфекційних хвороб. ----- 4 год.
standards of enterprises, state standard of Ukraine, state examination, technical task, technical documentation

Лекція 3. *Заходи при клостридіозах тварин (ЄМКАР, інфекційна ентеротоксемія овець)*. Епізоотична ситуація класичної чуми свиней та африканської чуми свиней у світі, особливості їх діагностики та ліквідації. В 30-тих роках епізоотичне неблагополуччя з ЕМКАР перевищувало сибірку і на сьогодні ЕМКАР та інші клостридіози періодично реєструються на території України приносячи економічні збитки народному господарству. З 2014 року Україна є неблагополучною територією відносно африканської чуми свиней. Широке розповсюдження хвороби, проникнення та паразитування серед диких кабанів, передбачає стаціонарність хвороби. За відсутності специфічних засобів захисту тварин в країні вибудовуються новітній акцент на заходах з біозахисту тваринницьких об'єктах, щодо недопущення проникнення збудника інфекції на територію господарства та ліквідацію захворювання 4 год.

certification, standardization, procedure, bar coding, standard

Лекція 4. *Превентивно-профілактичні та протиепізоотичні заходи при хворобах, що вражають статеву систему тварин (хламідіоз тварин)*. Хвороби вражаючі статеву систему тварин в сучасних умовах виробництва призводять до значних економічних збитків із-за недоотримання молока та приплоду. Економічна ефективність ведення тваринництва погіршується витратами на ветеринарно-санітарні заходи та ускладнюється лікування хворих тварин. Хламідія – внутрішньоклітинний паразит, що має особливості в розвитку та прояву хвороби, це і обумовлює складність в діагностиці та ліквідації інфекції. Тим більше, що сам збудник є імунодепресантом і виготовленні вакцини малоефективні..... 4 год.

international standardization system, IEC, CEN, WTO, metrology

Змістовний модуль 2: Превентивні заходи за інфекційних хвороб свиней, птахів та бджіл

Лекція 5. *Грип тварин особливості та ризикивпливу на епідемічну ситуацію у Світі, та превентивні заходи з його виникнення в Україні.*

Епізоотія грипу птиці на Кримському Півострові спонукала департамент ветеринарної медицини провести ряд наукових досліджень з протиепізоотичних заходів (діагностики, профілактики, локалізації та ліквідації епізоотії). А також удосконалити нагляд та контроль на рівні державних служб. Тим більше, що інфекція є спільною для тварин і людини та з 2005 року

періодично реєструється в Україні. Напружена епізоотична ситуація з грипом птиці призвела до адаптації збудника до організму свиней у Північній Америці, що створило загрозову епідемічну ситуацію з грипу людей в США. В лекції розглядаються особливості збудника та превентивних заходів що застосовувались та рекомендуються за даної інфекції..... 4 год.
technical regulations, technological regulations, draft technical regulations, technical requirements, normative legal act

Лекція 6. Особливості встановлення діагнозу, епізоотичного перебігу та заходів з параміксовірозів та зокрема профілактики Ньюкаслської хвороби. Виникнення особливо небезпечних хвороб птиці в Україні сприяє її географічне положення. Особливо це актуально для Південного Сходу України де перетинаються міграційні шляхи перельотних птахів. В цій лекції розглядаються основні превентивні заходи з недопущення занесення збудника на територію країни і швидку локалізацію і ліквідацію вогнища інфекції за ньюкаслської хвороби. Основою протиєпізоотичних заходів в Україні є планова вакцинація сільськогосподарських птахів і моніторинг інфекції серед диких, синантропних та інших птахів. 2 год.
qualimetry, certification, quality of products, industrial products, products

Лекція 7. Хвороба Гамборо первентивно профілактичні заходи. Інфекційна бурсальна хвороба (Хвороба Гомборо) розглядається як зразок організації превентивних, протиєпізоотичних та діагностичних заходів за планової вакцинації інфекційної хвороби. В лекції розяснюється особливості застосування різних вакцин залежно від епізоотичної ситуації в господарстві та математичні методи обрахунку оптимальної дати вакцинації птахів. 2 год.
metrology, measured value, measurement method, reliability of measurements, measuring instruments

Лекція 8. Сучасні підходи з профілактики захворювань бджіл. Галузь бджільництва в Україні є досить прибутковою, Україна займає п'яте місце у світі за обсягами валого експорту меду. Якість продукції, відповідно і ціна залежить від ефективності профілактичних заходів щодо заразних захворювань бджіл. В лекції

розглядаються загально профілактичні, ветеринарно-санітарні та превентивноспецифічні заходи при заразних захворюваннях бджіл. 4 год.
certification of production, technical supervision, normative and technical documentation, chief controller, enterprise

РАЗОМ: 26 годин

7.4. Перелік та короткий зміст практичних занять

Змістовий модуль 1: Превентивні заходи при хворобах жуйних та спільних для декількох видів тварин

- 1.1. Превентивні заходи з діагностики та ліквідації паратуберкульозу та псевдотуберкульозу.----- (2 год)
- 1.2. Особливості перебігу, діагностики та ліквідації лейкозу великої рогатої худоби-----.(2 год)
- 1.3. Особливості перебігу , діагностики та ліквідації клостридіозів тварин (брадзот, злаякісний набряк).------(2 год)
- 1.4. Етіопатогенні особливості та лікування дизентерії.------(2 год)

Змістовий модуль 2: Превентивні заходи за інфекційних хвороб свиней, птахів та бджіл

- 2.1. Епізоотичні особливості хвороби колієнтеротоксемії свиней.------(2 год)
- 2.2. Етіологічні, діагностичні та превентивні особливості некробактеріозу. ----- (2 год)
- 2.3 Сальмонельоз та пулороз-тиф птиці спільне та особливості в запобіганні та ліквідації. ----- (2 год).

РАЗОМ: 14 год.

7.5. Перелік та короткий зміст лабораторних занять

Змістовий модуль 1: Превентивні заходи при хворобах жуйних та спільних для декількох видів тварин

- 1.1. Мікози та мікотоксикози тварин – особливості виникнення та прояву на прикладі трихофітії та аспергільозу. ----- (2 год)
- 1.2. Особливості перебігу , діагностичним та ліквідації пеніцилотоксикозу, стахіботрютосикозу та інфекційного ринотрахеїту.....(4 год)

- 1.3. Особливості діагностики та ліквідації факторних хвороб молодняку.....(4 год)
- 1.4. Вплив материнських антитіл на якість вакцинації молодняку за вірусних захворювань..... (4 год)

Змістовий модуль 2: Превентивні заходи за інфекційних хвороб свиней, птахів та бджіл

- 2.1. Епізотичні особливості хвороби колієнтеротоксемії свиней. Трансмісивний вірусний ентерит свиней, особливості діагностики та асоційовані з ним інфекції.....(4 год)
- 2.2. Сальмонельоз та пулороз-тиф птиці спільне та особливості в запобіганні та ліквідації.....(2 год)
- 2.3. Заходи з біозахисту на птахофабриках. Особливості вакцинопрофілактики птахів. Контроль якості вакцинації та контролю якості імунітету на птахофабриках.....(2 год)
- 2.4. Лікувально профілактичні обробки пасік при асоційованих захворюваннях бджіл.....(4 год).

РАЗОМ: 26 год.

7.6. Теми, форма контролю та перевірки завдань, які винесені на самостійне обов'язкове опрацювання

Змістовний модуль		Теми	Обсяг годин	Завдання
№	назва	назва		
1	Превентивні заходи при хворобах жуйних та спільних для декількох видів тварин	Охорона кордонів України від занесення інфекційних хвороб тварин. Документообіг та правила ввезення і вивезення тварин та тваринницької продукції в Україні. Ветеринарні об'єкти та організація праці ветеринарної служби.	12	Написання реферату
		Імунобіологічна корекція мікрофлори кишечника	14	Усне опитування

		запорука у профілактиці інфекційних хвороб тварин та підвищенні показників продуктивності тварин .		
		Сучасна характеристика основних дезінфектантів та їх використання в неблагополучних господарствах. Роль і значення санації тваринницьких приміщень, дезакаризації та дезінвазії при вирощуванні тварин.	10	Написання презентації
		Етіологічні, діагностичні та превентивні особливості ієрсиніозів, мікоплазмозу, вібріозу, рикетсіозу.	10	Усне опитування
Всього за змістовний модуль			56	
2	Превентивні заходи за інфекційних хвороб свиней, птахів та бджіл	Етіологічні, діагностичні та превентивні особливості інфекційного атрофічного риніту свиней та гемофільозного серозиту.	12	Усне опитування
		Етіологічні, діагностичні та превентивні особливості віспи та орнітозу птиці	12	Написання презентації
		Лікувально-профілактичні заходи з гнильцевих хвороб бджіл	14	Усне опитування
		Превентивні заходи при вірозах бджіл (вірусний параліч бджіл)	10	Написання реферату

Всього за змістовний модуль	58	
Всього годин по навчальній дисципліні	114	

7.7. Питання для поточного та підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти

Контрольні запитання для визначення рівня знань студентів

1. Які дієтичні корми застосовують для жуйних при захворюваннях органів системи травлення?
2. Які дієтичні корми застосовують для телят при захворюваннях органів системи травлення?
3. Який із методів фізіотерапії найчастіше застосовується при лікуванні хвороб системи травлення у жуйних?
4. Коли проводять планову диспансеризацію корів на племінних молочних фермах?
5. Коли проводять планову диспансеризацію телят у спеціалізованих господарствах?
6. Коли проводять планову диспансеризацію вівцематок?
7. Якими показниками визначається поживна цінність раціону жуйних?
8. Яке цукрово-протеїнове співвідношення повинно бути в раціоні для жуйних?
9. Який оптимальний рівень клітковини у сухій речовині раціону має бути для сухостійних і лактуючих корів?
10. Для забезпечення фізіологічного обміну речовин і народження життєздатного приплоду який відсоток за поживністю в структурі раціону сухостійних корів повинно становити сіно високої якості, соковиті корми і концентрати?
11. Які загальні симптоми хвороб серцево-судинної системи?
12. По якими ознакам диференціюють перикардит від гідроперикарду?
13. Що необхідно застосовувати жуйним при травматичному перикардиті?
14. Які основні заходи слід проводити в господарствах, неблагополучних з травматичного перикардиту?

15. Які абіотичні фактори є причиною виникнення катаральної бронхопневмонії у телят?

16. Який механізм виникнення тахікардії і тахіпноє при бронхопневмонії?

17. Назвіть основні симптоми у телят при катаральній бронхопневмонії?

18. Від яких респіраторних хвороб необхідно диференціювати катаральну бронхопневмонію у телят?

19. Які принципи лікування телят, хворих на катаральну бронхопневмонію?

20. Назвіть комплекс заходів з профілактики хвороб органів дихальної системи

великої рогатої худоби та овець.

21. Назвіть первинну і вторинну причини обтурації стравоходу у жуйних?

22. Які основні клінічні ознаки закупорення стравоходу у жуйних?

23. Схема лікування жуйних при обтурації стравоходу.

24. Заходи профілактики закупорення стравоходу у жуйних.

25. Причини виникнення атонії і гіпотонії передшлунків у великої рогатої худоби та дрібних жуйних.

26. Які основні симптоми гіпо- і атонії передшлунків?

27. Принципи лікування тварин, хворих на гіпо- і атонію передшлунків.

28. Основні заходи профілактики гіпо- і атонії передшлунків

29. Визначення хвороби тимпанія рубця

30. Причини виникнення первинної тимпанії рубця з гострим перебігом

31. Причини виникнення вторинної тимпанії рубця з гострим перебігом у телят, ягнят і козенят

32. Симптоми гострої тимпанії рубця

33. Які хвороби необхідно диференціювати при гострій тимпанії рубця?

34. Принципи лікування гострої тимпанії рубця

35. Які заходи необхідно застосовувати для рефлекторної відрижки газів із рубця при тимпанії?

36. Коли проводять руміноцентез і румінотомію при тимпанії рубця

37. Основні заходи профілактики тимпанії рубця з гострим перебігом

38. Причиною травматичного ретикуліту і ретикулоперетоніту може бути...
39. Який механізм перфорації стінки сіткі гострим предметом?
40. Які діагностичні прийоми використовують для виявлення больової реакції при травматичному ретикуліті?
41. Етіологія і патогенез безоарної хвороби телят і ягнят.
42. Симптоми безоарної хвороби у телят і ягнят.
43. Лікування та профілактика безоарної хвороби у телят і ягнят.
44. Причини казеїно-безоарної хвороби у телят, методи лікування та профілактика
45. Діагностика, лікування та профілактика молозивного токсикозу у телят
46. Причини порушення травлення (диспепсії) у новонароджених телят
47. Симптоми аліментарної і токсичної диспепсії у телят
48. Диференціальна діагностика аліментарної від аутоімунної і токсичної диспепсії
49. Принципи лікування телят, хворих на аліментарну, аутоімунну і токсичну диспепсію
50. Схема заходів щодо профілактики диспепсії у новонароджених телят
51. Причини виникнення кетозу у корів і кітних вівцематок
52. Симптоми кетозу у корів і кітних вівцематок
53. Принципи лікування корів і кітних вівцематок, хворих на кетоз
54. Схема заходів профілактики кетозу у корів і кітних вівцематок
55. Причини виникнення аліментарної і вторинної остеодистрофії у корів
56. Симптоми остеодистрофії у корів
57. Методи лікування та профілактики остеодистрофії у корів
58. Лікування та профілактика пасовищної тетанії у високопродуктивних корів
59. Профілактика і лікування білом'язевої хвороби та ензоотичної атаксії у ягнят
60. Профілактика хвороб імунної системи у телят.

Перелік питань для поточного контролю знань здобувачів вищої освіти

Тема 1. Бруцельоз (особливості діагностики та заходів боротьби)

1. Дати визначення хвороби, історична довідка з вивчення хвороби.
2. Епізоотичні дані, поширення збудника, економічні збитки.
3. Етіологія, патогенез, діагностика і диференційна діагностика.
4. Клінічні ознаки.

5. Заходи боротьби і профілактики при даній хворобі.

2. Джерела: 1. Інтернет джерела. 2. Підручники:

1. Литвин В.П., Олейник Л.В., Корніснюк Л.М. та ін.. Факторні хвороби сільськогосподарських тварин.- К.: Аграрна наука, 2002.-400с

2. Корнієнко Л.С., Бусол О.В., Недосеков В.В. та інш. Інфекційні хвороби тварин з везикулярним синдромом.- Біла Церква, – 2010. -271с.

3. Корнієнко Л.С., Наливайко Л.І., Недосеков В.В. та інш. Інфекційні хвороби птиці.- Херсон Гринь Д.С. – 2012. -527с.

3. Форма подання результатів

Документ Формату MS Word. Шрифт 14 пт, міжрядковий інтервал-полуторний.

Графічне зображення MS Word чи MS Exel.

4. Критерії оцінювання:

Максимальна оцінка за виконання завдання-5

№п/п	Елементи завдання	Критерії	Бал
1.	Дати визначення хвороби, історична довідка з вивчення хвороби.	Повністю охарактеризувати збудника і охарактеризувати його (вказати розміри збудника, форму яєць).	1
2.	Епізоотичні дані, поширення збудника, економічні збитки.	Вказати де найбільш поширена, які збитки завдає.	1
3.	Етіологія, патогенез, діагностика і диференційна діагностика.	Вказати особливості розвитку інфекції, зміни які відбуваються в організмі, методи діагностики, особливості встановлення діагнозу.	1
4.	Клінічні ознаки.	Охарактеризувати клінічні ознаки коротко, вказати перебіг хвороби.	1

Тема2. Туберкульоз (особливості діагностики та заходів боротьби)

1. Дати визначення хвороби, історична довідка з вивчення хвороби.

2. Епізоотичні дані, поширення збудника, економічні збитки.

3. Етіологія, патогенез, діагностика і диференційна діагностика.

4. Клінічні ознаки.

5. Заходи боротьби і профілактики при даній хвороби.

2. Джерела:1. Інтернет джерела.2. Підручники:

1. Литвин В.П., Олейник Л.В., Корнієнко Л.М. та ін.. Факторні хвороби сільськогосподарських тварин.- К.:Аграрна наука, 2002.-400с

2. Корнієнко Л.С., Бусол О.В., Недосеков В.В. та інш. Інфекційні хвороби тварин з везикулярним синдромом.- Біла Церква, – 2010. -271с.

3. Корнієнко Л.С., Наливайко Л.І., Недосеков В.В. та інш. Інфекційні хвороби птиці.- Херсон Гринь Д.С. – 2012. -527с.

3. Форма подання результатів

Документ Формату MS Word. Шрифт 14 пт, міжрядковий інтервал-полуторний.

Графічне зображення MS Word чи MS Exel.

4. Критерії оцінювання:

Максимальна оцінка за виконання завдання-5

№п/п	Елементи завдання	Критерії	Бал
1.	Дати визначення хвороби, історична довідка з вивчення хвороби.	Повністю охарактеризувати збудника і охарактеризувати його (вказати розміри збудника, форму яєць).	1
2.	Епізоотичні дані, поширення збудника, економічні збитки.	Вказати де найбільш поширена, які збитки завдає.	1
3.	Етіологія, патогенез, діагностика і диференційна діагностика.	Вказати особливості розвитку інфекції, зміни які відбуваються в організмі, методи діагностики, особливості встановлення діагнозу.	1
4.	Клінічні ознаки.	Охарактеризувати клінічні ознаки коротко, вказати перебіг хвороби.	1
5.	Заходи з профілактики та лікування даної хвороби.	Описати як лікування і профілактичні заходи застосовують при даному захворюванні.	1
Всього:	5		

Тема3. Ящур (особливості діагностики та заходів боротьби)

1. Дати визначення хвороби, історична довідка з вивчення хвороби.

2. Епізоотичні дані, поширення збудника, економічні збитки.

3. Етіологія, патогенез, діагностика і диференційна діагностика.

4. Клінічні ознаки.

5. Заходи боротьби і профілактики при даній хворобі

2. Джерела: 1. Інтернет джерела. 2. Підручники:

1. Литвин В.П., Олейник Л.В., Корнієнко Л.М. та ін.. Факторні хвороби сільськогосподарських тварин.- К.: Аграрна наука, 2002.-400с

2. Корнієнко Л.С., Бусол О.В., Недосеков В.В. та інші. Інфекційні хвороби тварин з везикулярним синдромом.- Біла Церква.

- 2010. -271с.

3. Корнієнко Л.С., Наливайко Л.І., Недосеков В.В. та інші. Інфекційні хвороби птахів.- Херсон Гринь Д.С. - 2012. -527с.

3. Форма подання результатів

Документ Формату MS Word Шрифт 14 пт, міжрядковий інтервал-полуторний.

Графічне зображення MS Word чи MS Excel.

4. Критерії оцінювання:

Максимальна оцінка за виконання завдання-5

№п/п	Елементи завдання	Критерії	Бал
1.	Дати визначення хвороби, історична довідка з вивчення хвороби.	Повністю охарактеризувати збудника і охарактеризувати його (вказати розміри збудника, форму яєць).	1
2.	Епізоотичні дані, поширення збудника, економічні збитки.	Вказати де найбільш поширена, які збитки завдає.	1
3.	Етіологія, патогенез, діагностика і диференційна діагностика.	Вказати особливості розвитку інфекції, зміни які відбуваються в організмі, методи діагностики, особливості встановлення діагнозу.	1
4.	Клінічні ознаки.	Охарактеризувати клінічні ознаки коротко, вказати перебіг хвороби.	1
5	Заходи з профілактики та ліквідації даної хвороби.	Описати яке лікування і профілактичні заходи застосовують при даному захворюванні.	1
Всього:	5		

Тема 4. Пошесне запалення легень (особливості діагностики та заходів боротьби)

1. Дати визначення хвороби, історична довідка з вивчення хвороби.

2. Епізоотичні дані, поширення збудника, економічні збитки.

3. Етіологія, патогенез, діагностика і диференційна діагностика.

4. Клінічні ознаки

5. Заходи боротьби і профілактики при даній хворобі.

2. Джерела: 1. Інтернет джерела. 2. Підручники:

1. Литвин В.П., Олейник Л.В., Корнієнко Л.М. та ін.. Факторні хвороби сільськогосподарських тварин.- К.: Аграрна наука, 2002.-400с

2. Корнієнко Л.С., Бусол О.В., Недосеков В.В. та інші. Інфекційні хвороби тварин з везикулярним синдромом.- Біла Церква.

- 2010. -271с.

3. Корнієнко Л.С., Наливайко Л.І., Недосеков В.В. та інші. Інфекційні хвороби птахів.- Херсон Гринь Д.С. - 2012. -527с.

3. Форма подання результатів

Документ Формату MS Word Шрифт 14 пт, міжрядковий інтервал-полуторний.

Графічне зображення MS Word чи MS Excel.

4. Критерії оцінювання:

Максимальна оцінка за виконання завдання-5

№п/п	Елементи завдання	Критерії	Бал
1.	Дати визначення хвороби, історична довідка з вивчення хвороби.	Повністю охарактеризувати збудника і охарактеризувати його (вказати розміри збудника, форму яєць).	1
2.	Епізоотичні дані, поширення збудника, економічні збитки.	Вказати де найбільш поширена, які збитки завдає.	1
3.	Етіологія, патогенез, діагностика і диференційна діагностика.	Вказати особливості розвитку інфекції, зміни які відбуваються в організмі, методи діагностики, особливості встановлення діагнозу.	1
4.	Клінічні ознаки.	Охарактеризувати клінічні ознаки коротко, вказати перебіг хвороби.	1

5	Заходи з профілактики та ліквідації даної хвороби.	Описати яке лікування і профілактичні заходи застосовують при даному захворюванні.	1
Всього:	5		

Тема5. ЕМКАР (особливості діагностики та заходів боротьби)

1. Дати визначення хвороби, історична довідка з вивчення хвороби.

2. Епізоотичні дані, поширення збудника, економічні збитки.

3. Етіологія, патогенез, діагностика і диференційна діагностика.

4. Клінічні ознаки.

5. Заходи боротьби і профілактики при даній хворобі.

2. Джерела: 1. Інтернет джерела. 2. Підручники:

1. Литвин В.П., Олейник Л.В., Корнієнко Л.М. та ін. Факторні хвороби сільськогосподарських тварин.- К.: Аграрна наука, 2002.-400с

2. Корнієнко Л.С., Бусол О.В., Недосеков В.В. та інші. Інфекційні хвороби тварин з везикулярним синдромом.- Біла Церква.- 2010.-271с.

3. Корнієнко Л.С., Наливайко Л.І., Недосеков В.В. та інші. Інфекційні хвороби птиці.- Херсон Гринь Д.С. – 2012.-527с.

3. Форма подання результатів

Документ Формату MS Word. Шрифт 14 пт, міжрядковий інтервал-полупуторний.

Графічне зображення MS Word чи MS Excel.

4. Критерії оцінювання:

Максимальна оцінка за виконання завдання-5

№п/п	Елементи завдання	Критерії	Бал
1.	Дати визначення хвороби, історична довідка з вивчення хвороби.	Повністю охарактеризувати збудника і охарактеризувати його (вказати розміри збудника, форму яєць)	1
2.	Епізоотичні дані, поширення збудника, економічні збитки.	Вказати де найбільш поширена, які збитки завдає	1
3.	Етіологія, патогенез, діагностика і диференційна діагностика.	Вказати особливості розвитку інфекції, зміни які відбуваються в організмі, методи діагностики, особливості встановлення діагнозу.	1
4.	Клінічні ознаки.	Охарактеризувати клінічні ознаки коротко, вказати перебіг хвороби.	1
5	Заходи з профілактики та ліквідації даної хвороби	Описати яке лікування і профілактичні заходи застосовують при даному захворюванні.	1
Всього:	5		

Темаб. Колієротоксемія (особливості діагностики та заходів боротьби)

6. Дати визначення хвороби, історична довідка з вивчення хвороби.

7. Епізоотичні дані, поширення збудника, економічні збитки.

8. Етіологія, патогенез, діагностика і диференційна діагностика.

9. Клінічні ознаки.

10. Заходи боротьби і профілактики при даній хворобі.

2. Джерела: 1. Інтернет джерела. 2. Підручники:

1. Литвин В.П., Олейник Л.В., Корнієнко Л.М. та ін. Факторні хвороби сільськогосподарських тварин.- К.: Аграрна наука, 2002.-400с

5. Корнієнко Л.С., Бусол О.В., Недосеков В.В. та інші. Інфекційні хвороби тварин з везикулярним синдромом.- Біла Церква.- 2010.-271с.

6. Корнієнко Л.С., Наливайко Л.І., Недосеков В.В. та інші. Інфекційні хвороби птиці.- Херсон Гринь Д.С. – 2012.-527с.

3. Форма подання результатів

Документ Формату MS Word. Шрифт 14 пт, міжрядковий інтервал-полупуторний.

Графічне зображення MS Word чи MS Excel.

4. Критерії оцінювання:

Максимальна оцінка за виконання завдання-5

№п/п	Елементи завдання	Критерії	Бал
1.	Дати визначення хвороби, історична довідка з вивчення хвороби.	Повністю охарактеризувати збудника і охарактеризувати його (вказати	1

		розміри збудника, форму яєць).	
2.	Епізоотичні дані, поширення збудника, економічні збитки.	Вказати де найбільш поширена, які збитки завдає.	1
3.	Етіологія, патогенез, діагностика і диференційна діагностика.	Вказати особливості розвитку інфекції, зміни які відбуваються в організмі, методи діагностики, особливості встановлення діагнозу.	1
4.	Клінічні ознаки.	Охарактеризувати клінічні ознаки коротко, вказати перебіг хвороби.	1
5	Заходи з профілактики та ліквідації даної хвороби.	Описати яке лікування і профілактичні заходи застосовують при даному захворюванні.	1
Всього:	5		

Тема7. КЧС, АЧС (особливості діагностики та заходів боротьби)

11. Дати визначення хвороби, історична довідка з вивчення хвороби.

12. Епізоотичні дані, поширення збудника, економічні збитки.

13. Етіологія, патогенез, діагностика і диференційна діагностика.

14. Клінічні ознаки.

15. Заходи боротьби і профілактики при даній хворобі.

2. Джерела:1. Інтернет джерела.2. Підручники:

7. Литвин В.П., Олейник Л.В., Корнієнко Л.М. та ін.. Факторні хвороби сільськогосподарських тварин.- К.:Аграрна наука, 2002.-400с

8. Корнієнко Л.С., Бусол О.В., Недосеков В.В. та інш. Інфекційні хвороби тварин з везикулярним синдромом.- Біла Церква – 2010. -271с.

9. Корнієнко Л.С., Наливайко Л.І., Недосеков В.В. та інш. Інфекційні хвороби птиці.- Херсон Гринь Д.С. – 2012. -527с.

3. Форма подання результатів

Документ Формату MS Word. Шрифт 14 пт, міжрядковий інтервал-полуторний.

Графічне зображення MS Word чи MS Excel.

4. Критерії оцінювання:

Максимальна оцінка за виконання завдання-5

№п/п	Елементи завдання	Критерії	Бал	
1.	Дати визначення хвороби, історична довідка з вивчення хвороби.	Повністю охарактеризувати збудника і охарактеризувати його (вказати розміри збудника, форму яєць).	1	
2.	Епізоотичні дані, поширення збудника, економічні збитки.	Вказати де найбільш поширена, які збитки завдає.	1	
3.	Етіологія, патогенез, діагностика і диференційна діагностика.	Вказати особливості розвитку інфекції, зміни які відбуваються в організмі, методи діагностики, особливості встановлення діагнозу.	1	
4.	Клінічні ознаки.	Охарактеризувати клінічні ознаки коротко, вказати перебіг хвороби.	1	
5		Заходи з профілактики та ліквідації даної хвороби.	Описати яке лікування і профілактичні заходи застосовують при даному захворюванні.	1
Всього:		5		

Тема8. Епізоотичного енцефаломієліту свиней (особливості діагностики та заходів боротьби)

16. Дати визначення хвороби, історична довідка з вивчення хвороби.

17. Епізоотичні дані, поширення збудника, економічні збитки.

18. Етіологія, патогенез, діагностика і диференційна діагностика.

19. Клінічні ознаки.

20. Заходи боротьби і профілактики при даній хворобі.

2. Джерела:1. Інтернет джерела.2. Підручники:

10. Литвин В.П., Олейник Л.В., Корнієнко Л.М. та ін.. Факторні хвороби сільськогосподарських тварин.- К.:Аграрна наука, 2002.-400с

11. Корнієнко Л.С., Бусол О.В., Недосеков В.В. та інш. Інфекційні хвороби тварин з везикулярним синдромом.- Біла Церква.

- 2010. -271с.

12. Корнієнко Л.С., Наливайко Л.І., Недосеков В.В. та інш. Інфекційні хвороби птахів.- Херсон Гринь Д.С. – 2012. -527с.

3. Форма подання результатів

Документ Формату MS Word. Шрифт 14 пт, міжрядковий інтервал-полуторний.

Графічне зображення MS Word чи MS Exel.

4. Критерії оцінювання:

Максимальна оцінка за виконання завдання-5

№п/п	Елементи завдання	Критерії	Бал
1.	Дати визначення хвороби, історична довідка з вивчення хвороби.	Повністю охарактеризувати збудника і охарактеризувати його (вказати розміри збудника, форму яєць).	1
2.	Епізоотичні дані, поширення збудника, економічні збитки.	Вказати де найбільш поширена, які збитки завдає.	1
3.	Етіологія, патогенез, діагностика і диференційна діагностика.	Вказати особливості розвитку інфекції, зміни які відбуваються в організмі, методи діагностики, особливості встановлення діагнозу.	1
4.	Клінічні ознаки.	Охарактеризувати клінічні ознаки коротко, вказати перебіг хвороби.	1
5	Заходи з профілактики та ліквідації даної хвороби.	Описати яке лікування і профілактичні заходи застосовують при даному захворюванні.	1
Всього:	5		

Тема9. Везикулярної екзантеми та везикулярної хвороби (особливості діагностики та заходів боротьби)

21. Дати визначення хвороби, історична довідка з вивчення хвороби.

22. Епізоотичні дані, поширення збудника, економічні збитки.

23. Етіологія, патогенез, діагностика і диференційна діагностика.

24. Клінічні ознаки.

25. Заходи боротьби і профілактики при даній хворобі.

2. Джерела:1. Інтернет джерела.2. Підручники:

13. Литвин В.П., Олейник Л.В., Корнієнко Л.М. та ін. Факторні хвороби сільськогосподарських тварин.- К.:Аграрна наука, 2002.-400с

14. Корнієнко Л.С., Бусол О.В., Недосеков В.В. та інш. Інфекційні хвороби тварин з везикулярним синдромом.- Біла Церква.

- 2010. -271с.

15. Корнієнко Л.С., Наливайко Л.І., Недосеков В.В. та інш. Інфекційні хвороби птахів.- Херсон Гринь Д.С. – 2012. -527с.

3. Форма подання результатів

Документ Формату MS Word. Шрифт 14 пт, міжрядковий інтервал-полуторний.

Графічне зображення MS Word чи MS Exel.

4. Критерії оцінювання:

Максимальна оцінка за виконання завдання-5

№п/п	Елементи завдання	Критерії	Бал
1.	Дати визначення хвороби, історична довідка з вивчення хвороби.	Повністю охарактеризувати збудника і охарактеризувати його (вказати розміри збудника, форму яєць).	1
2.	Епізоотичні дані, поширення збудника, економічні збитки.	Вказати де найбільш поширена, які збитки завдає.	1
3.	Етіологія, патогенез, діагностика і диференційна діагностика.	Вказати особливості розвитку інфекції, зміни які відбуваються в організмі, методи діагностики, особливості встановлення діагнозу.	1
4.	Клінічні ознаки.	Охарактеризувати клінічні ознаки коротко, вказати перебіг хвороби.	1
5	Заходи з профілактики та ліквідації даної хвороби.	Описати яке лікування і профілактичні заходи застосовують при даному захворюванні.	1
Всього:	5		

Тема 10. Фузаріотоксикоз (особливості діагностики та заходів боротьби)

26. Дати визначення хвороби, історична довідка з вивчення хвороби.

27. Епізоотичні дані, поширення збудника, економічні збитки.

28. Етіологія, патогенез, діагностика і диференційна діагностика.

29. Клінічні ознаки.

30. Заходи боротьби і профілактики при даній хворобі.

2. Джерела: 1. Інтернет джерела. 2. Підручники:

16. Литвин В.П., Олейник Л.В., Корнієнко Л.М. та ін. Факторні хвороби сільськогосподарських тварин - К.: Аграрна наука, 2002. -400с

17. Корнієнко Л.С., Бусол О.В., Недосеков В.В. та інш. Інфекційні хвороби тварин з везикулярним синдромом.- Біла Церква.

- 2010. -271с.

18. Корнієнко Л.С., Наливайко Л.І., Недосеков В.В. та інш. Інфекційні хвороби птиці.- Херсон Гринь Д.С. - 2012. -527с.

3. Форма подання результатів

Документ Формату MS Word Шрифт 14 пт, міжрядковий інтервал-полуторний

Графічне зображення MS Word чи MS Excel.

4. Критерії оцінювання:

Максимальна оцінка за виконання завдання-5

№п/п	Елементи завдання	Критерії	Бал
1.	Дати визначення хвороби. історична довідка з вивчення хвороби.	Повністю охарактеризувати збудника і охарактеризувати його (вказати розміри збудника, форму яєць).	1
2.	Епізоотичні дані, поширення збудника, економічні збитки.	Вказати де найбільш поширена, які збитки завдає.	1
3.	Етіологія, патогенез, діагностика і диференційна діагностика.	Вказати особливості розвитку інфекції, зміни які відбуваються в організмі, методи діагностики, особливості встановлення діагнозу.	1
4.	Клінічні ознаки.	Охарактеризувати клінічні ознаки коротко, вказати перебіг хвороби.	1
5	Заходи з профілактики та ліквідації даної хвороби.	Описати яке лікування і профілактичні заходи застосовують при даному захворюванні.	1
Всього:	5		

Тестові завдання.

1. Які із перелічених захворювань викликаються бактеріями?

- парагрип
- нодулярний дерматит
- + паратуберкульоз
- + браздот
- чума ВРХ
- інфекційна агалактія овець і кіз
- немає правильної відповіді
- трихофітія

2. Які із перелічених захворювань викликаються вірусами?

- кампілобактеріоз
- + нодулярний дерматит
- паратуберкульоз
- браздот

- + чума ВРХ
 - інфекційна агалактія овець і кіз
 - немає правильної відповіді
3. Які із перелічених захворювань викликаються хламідіями?
- нодулярний дерматит
 - паратуберкульоз
 - брадзот
 - чума ВРХ
 - інфекційна агалактія овець і кіз
 - + немає правильної відповіді
4. Які із перелічених захворювань викликаються мікоплазмами?
- парагрип
 - нодулярний дерматит
 - + контагіозна плевропневмонія ВРХ
 - чума ВРХ
 - + інфекційна агалактія овець і кіз
 - немає правильної відповіді
5. Від яких інфекційних захворювань необхідно диференціювати парагрип ВРХ?
- + ринотрахеїт
 - брадзот
 - + вірусна діарея
 - туберкульоз
 - лейкоз
6. Чи є плацента бар'єром для збудника інфекційного ринотрахеїту ВРХ?
- є, в плід можуть проникнути тільки токсини
 - є, в плід можуть проникнути тільки антитіла
 - є тільки для капсулоутворюючих штамів
 - + плацента не є бар'єром для збудника ІРТ
7. Які ділянки тіла і органи тварин можуть ушкоджуватися при інфекційному ринотрахеїті ВРХ?
- шкіра вимені
 - + слизова оболонка носової порожнини і трахеї
 - серцевий м'яз
 - скелетні м'язи
 - печінка
 - + слизова оболонка піхви
 - пряма кишка
8. Як поступають з хворими на інфекційний ринотрахеїт ВРХ тваринами?
- ізолюють, а після цього забивають на м'ясо
 - тварин забивають, а туші спалюють
 - + ізолюють і лікують симптоматичними засобами чи сироваткою реконвалесцентів
 - всіх тварин неблагополучного по ІРТ пункту щеплюють

9. Вкажіть найбільш ймовірний шлях зараження збудником пошечного запалення легень.

- аліментарний
- + респіраторний
- трансмісивний
- контактний

10. Де в організмі тварини відбувається розмноження збудника паратуберкульозу?

- у брижових лімфатичних вузлах
- у крові і кровотворних органах
- у війчастому епітелії органів дихання
- у звитих канальцях нирок
- + у макрофагах кишкової стінки.

8. Форма підсумкового контролю, критерії оцінювання результатів навчання та рейтингова оцінка знань здобувачів вищої освіти з дисципліни

Для підвищення ефективності аудиторної та самостійної роботи здобувачів вищої освіти використовується кредитно-трансферна система оцінки знань.

Схема проведення й оцінки контрольних заходів

№ модулю	Кількість годин		Вид заходу	Кількість заходів	Оцінка		Сума	
	ЛК	ПЗ			min	max	min	ma
1	14 / 0,46	18 / 0,60	Перевірка практичних завдань	4	8	10	32	40
			Тестування (реферат)	1	5	10	5	10
			Всього				37	50
2	16/ 0,54	12 / 0,40	Перевірка практичних завдань	3	5	10	15	30
			Тестування (реферат)	2	4	10	8	20
			Всього				23	50
Разом	30/ 1,0	30 / 1,0		10			60	100

Під час вивчення дисципліни здобувачами вищої освіти можливе виконання наукової роботи за результатами якої здобувачі вищої освіти готують доповідь на студентську наукову конференцію та публікують наукову статтю у студентському науковому віснику. За результатами наукової роботи здобувачі вищої освіти отримують до 10 додаткових балів до рейтингової оцінки знань з дисципліни.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти, та шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 - 100	A	зараховано
82 - 89	B	зараховано
75 - 81	C	
64 - 74	D	зараховано
60 - 63	E	
35 - 59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0 - 34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Навчальний корпус 1, вул. Карпенка, 73.

Для вивчення модулю та проведення лабораторно-практичних занять на кафедрі обладнано аудиторію, № 107 А. Є діафільми, відеофільми, фотографії, таблиці. Існуючі прилади (піпетки, бюретки, жироміри, ваги тощо) дозволяють проводити оцінку якості готової молочної продукції та сировини. Лабораторія оснащена: сепаратори, маслосбивач, водяна баня, жарочна шафа, сушильна шафа. електром'ясорубка, апарат К'ельдала, апарат Сокслета, рН- метр, фотоелектроколориметр КФК-2, електропотенціометри, спиртівки, термостат; посуд: піпетки, колби, чашки Петрі, бюретки, ін. посуд; хімічні реактиви.

При читанні лекцій використовується мультимедійна техніка для представлення відеофільмів , презентацій.

10. Перелік рекомендованих літературних джерел та законодавчо-нормативних актів

10.1 Базова література

1. Литвин В.П., Ярчук Б.М. Загальна епізоотологія. К, Урожай, 1995. - 256 с.
2. Ярчук Б.М., Вербицький П.І., Литвин В.П. та ін. Загальна епізоотологія. - Біла Церква, 2002,- 656с
3. Литвин В.П., Олейник Л.В., Корнієнко Л.М. та ін.. Факторні хвороби сільськогосподарських тварин.- К.:Аграрна наука, 2002.-400с

4. Законодавство України про ветеринарну медицину. За ред. П.П.Достоевського та В.І.Хоменко. - К.: Урожай. - 1999.-592 с.
5. Литвин В.П., Поліщук В.В. Методика епізоотологічного обстеження /Методичні вказівки. Видавництво УСГА, 1992. С 21.
6. Недосеков В.В., Литвин В.П., Поліщук В.В., Мельник В.В., Гомзікрв О.М. Алергічні дослідження у ветеринарній медицині. Методичні вказівки для студентів та магістрів. Київ 2010. С. 17.
7. Гришок Л.П., Недосеков В.В., Падолка О.В. та ін.. Методичні рекомендації по плануванню, організації та проведенні пероральної імунізації диких м'ясоїдних проти сказу. Київ 2010. С.15.
8. Недосеков В.В., Литвин В.П., Поліщук В.В., Гомзікрв О.М. Аерозолі у ветеринарній медицині. Методичні вказівки для студентів та магістрів. Київ 2010. С. 31.
9. Корнієнко Л.Є., Бусол О.В., Недосеков В.В. та інші. Інфекційні хвороби тварин з везикулярним синдромом.- Біла Церква. – 2010. -271с.
10. Корнієнко Л.Є., Наливайко Л.І., Недосеков В.В. та інші. Інфекційні хвороби птиці.- Херсон Гринь Д.С. – 2012. -527с.

ДОДАТОК

до робочої програми 2024-2025 н.р. навчальної дисципліни
**СЕРТИФІКАЦІЯ І СТАНДАРТИЗАЦІЯ ПРОДУКЦІЇ БІОЛОГІЧНОГО
 ПОХОДЖЕННЯ**

Перелік внесених змін на 2024 -2025 н.р.

№	Зміст змін	Підстава	Примітки
1	додано перелік інструментів та обладнання, використання яких передбачає навчальна дисципліна	більш повно розкривається методика вивчення дисципліни	

Розробник програми:
асистентка кафедри

Тетяна ОЛІЙНИЧЕНКО